

BB Logistics Oy
Kalasatamantie 30, 64260 KASKINEN
0856916-2

Päätös Tukes 3260/03.01/2022

Asia

Nikkelirikasteen varastointi ja käsittely

Kohde

Yrityksen tiedot: BB Logistics Oy (0856916-2)
Kohteen sijaintiosoite: Kalasatamantie 30, 64260, KASKINEN
Kiinteistötunnukset: 231-401-1-20
Kohde ei sijaitse pohjavesialueella

Päätös

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) on päättänyt, että BB Logistics Oy saa aloittaa nikkelikasteiden varastoinnin ja käsittelyn Kaskisten syväsataman alueella sijaitsevassa varastohallissa (pressuhalli) kuten tämän hakemuksen ja sen liitteissä olevissa selvityksissä ja alla olevissa ehdoissa on tarkemmin kuvattu.

Tarkastus

Laitoksella tulee suorittaa Tukesin toimesta käyttöönottotarkastus. Toiminnanharjoittajan tulee pyytää tarkastusta Tukesilta.

Toiminnan kuvaus

Kaskisten varaston toiminta laajenee turvallisuusselvitysvelvolliseksi toiminnaksi perustuen nikkelikasteiden ympäristövaarallisuuksiin (vaaralausekkeet H400 ja H410). Rikasteet ovat käyttöturvallisuustiedotteen mukaan myös syöpävaarallisia (H350i). Nikkelirikasteet ovat kiinteitä aineita, joita voidaan varastoida kasoissa tai kuljetussäkeissä yhdessä varastohallissa enintään 25 000 tonnia. Toimipaikan muissa tiloissa on aiemmin varastoitu poltettua kalkkia ja sen varastointi jatkuu edelleen. Muiden kemikaalien varastointiin ei liity suuronnettomuuden vaaraa.

Nikkelirikaste saapuu toimipaikalle merikonteissa junanvaunussa. Kontit ovat teräksisiä, vesitiiviitä ja konttien sisällä käytetään ns. linerbag ja bulkhead ratkaisuja, joilla estetään

tuotteen valuminen kontin ulkopuolelle. Kontit nostetaan ensin yksi kerrallaan junanvaunusta raiteiden vieressä konttikurottajalla tai pyöräkuormaajalla kuorma-auton kyytiin. Auto vie kontin varastoon ja nikkelirikaste kipataan kontista varaston lattialle. Nikkelirikaste lastataan varastossa pyöräkuormaajalla edelleen lastauslaatikoihin. Lastauslaatikot siirretään vetomestarilla laiturille lastauspaikalle nosturin viereen, mistä nosturi siirtää tuotteen kauhalla laivan ruumaan mahdollisimman pölyttömästi ympäristöä huomioiden rauhallisin liikkein, ehjällä kauhalla, alhaalta pudottaen ruumaan. Siirtomatka varastosta laiturille on noin 200 metriä. Lastauslaatikon kuormaus tehdään lähellä oviaukkoa niin, että vetomestari ei tule sisälle varastoon ja kerää renkaisiin nikkelirikastetta tai -pölyä. Laivan ja laiturin väliin asetetaan pressu, mikä estää mahdollisten varisteiden joutumisen mereen.

Päätöksen ehdot

1. Varastohallin ulkopuolelle ei saa kulkeutua nikkelirikastetta. Tuotteen käsittely on tehtävä mahdollisimman huolellisesti estäen pölyämisen käsittelyn aikana. Varastohallin ilmanvaihtolaitteisto varustetaan suodattimilla siten, ettei nikkelipöly pääse leviämään ilmanvaihdon kautta rakennuksen ulkopuolelle. (390/2005 15 §)
2. Varastohallin oviaukkoihin varataan seinäelementit tms. siirrettävät ja tiiviit järjestelyt, joilla palon sammutusvedet ja vuodot voidaan tarvittaessa rajata hallin sisäpuolelle. (390/2005 14 §, 856/2012 77 §)
3. Varastolle varataan välineitä varastohallin ulkopuolella olevien sadevesiviemärien peittämiseen ja sulkemiseen tiiviisti. (390/2005 14 §, 856/2012 77 §)
4. Kuljetusten ja siirtojen aikana varisheet nikkelirikasteet on kerättävä talteen. Nikkelirikasteen kulkeutuminen kuljetuskaluston mukana on estettävä. Varastolla on oltava riittävästi siivous- ja harjauskalustoa. Siivouksesta ja puhtaana pidosta on oltava ohjeet, joissa on kuvattuna riittävä puhtaustaso. (390/2005 11, 12, 15 §)
5. Työntekijöillä tulee olla käytössään happipitoisuuden mittaamiseen soveltuvia mittareita, moottoroidut hengityssuojaimet sekä muut tarvittavat suojavarusteet. (390/2005 11 §)
6. Varasto- ja käsittelyhallissa tulee olla jokaisen sisäänkäyntioven luona vähintään (ä 50 kg) alkusammutin sekä tarvittava määrä muuta alkusammutuskalustoa. (390/2005 15 §)
7. Nikkelirikasteen varastohallissa ei saa säilyttää palavaa materiaalia tai työkoneita. (390/2005 15 §)
8. Varastolla tulee olla ohjeet nikkelirikasteen käsittelystä, joissa on huomioituna kemikaalin terveys- ja ympäristövaarojen ehkäisy. (390/2005 12 §)
9. Varaston ulko-ovien yhteydessä sekä muissa tarpeellisissa paikoissa tulee olla merkinnät kemikaalivaaroista sekä muut käytön ja onnettomuustilanteiden kannalta tarpeelliset merkinnät. (390/2005 13 §)
10. Varaston käyttöönoton edellytyksenä on, että toiminnanharjoittaja huomioi Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen lausunnossaan esittämän tarpeen päivittää sataman ympäristölupa. (390/2005 23 a §)
11. Yleisötiedote laaditaan yhdessä pelastusviranomaisen kanssa. (390/2005 31 §)

Päätöksen perustelut

Nikkelirikasteen käsittely ja varastointi satamassa on kuljetusmuodon vaihtoon liittyvää toimintaa. Rautateitse konteissa saapuva rikaste puretaan ja siirretään varastohalliin ennen siirtämistä edelleen laivaan. Rikasteen keskeisimmät vaaratekijät ovat ympäristö- ja

syöpävaarallisuus. Varaston toiminnan järjestelyissä on otettu huomioon vaarallisten kemikaalien teollisen käsittelyn ja varastoinnin turvallisuusvaatimuksista annetun asetuksen (856/2012) velvoitteet. Varastolla on pyritty varautumaan tunnistettuihin vaaratilanteisiin toimintaohjeistuksilla. Työntekijöiltä edellytetään suojavälineiden käyttöä. Nikkelirikaste ei ole palavaa ja vain osittain vesiliukoista. Nikkelin kulkeutumiseen sammutusveden mukana on kuitenkin varauduttu ulko-ovien eteen laitettavilla siirrettävillä seinäelementeillä. Viemärikannet voidaan peittää sulkumatoilla. Varastohallin muovi ei edistä paloa, eikä varastossa säilytetä koneita tai palavaa materiaalia.

Koneiden mukana kulkeutuminen estetään harjaus- ja muilla siivouskäytännöillä. Ilmanvaihdon poistoilma suodatetaan nikkelipölyn kulkeutumisen estämiseksi. Pölyämisen estämiseen pyritään huolellisilla työtapoilla. Varasto ja sen laitteet merkitään tarvittavilla varoitusmerkeillä.

Satama-alue aidattu ja valvottu. Porteilta käytetään tunnistautumista henkilöille ja ajoneuvoille.

Onnettomuustilanteita, niiden vaikutustapoja ja varautumista on käsitelty tarkemmin varaston turvallisuusselvityksessä ja lupahakemuksen liitteissä. Toiminnanharjoittaja on laatimassa lain 390/2005 31 § edellyttämää yleisötiedotetta pelastusviranomaisen kanssa.

Johtopäätökset turvallisuusselvityksestä ja sisäisestä pelastussuunnitelmasta

Kemikaalivaraston turvallisuusselvityksessä on tunnistettu varaston toimintaan liittyen seuraavat merkittävät onnettomuusvaarat: tulipalot, kemikaalien kuljetusonnettomuudet sekä tulvista aiheutuvat vaarat. Onnettomuusvaarojen tunnistamisessa ja onnettomuustapahtumien seurausten arvioinnissa on käytetty toiminnan luonne ja laajuus huomioon ottaen siihen sopivia menetelmiä.

Turvallisuusselvityksestä saatujen tietojen perusteella laitoksella on pyritty varautumaan onnettomuuksien ehkäisemiseen toiminnan laadun ja laajuuden edellyttämällä tavalla. Lisäksi ottaen huomioon toiminnan luonne laitoksella on selvityksen mukaan käytössä menettelyitä, joilla voidaan huolehtia parannustoimenpiteiden esilletuomisesta ja teknisen turvallisuustason kehittämisestä.

Turvallisuusjohtamisjärjestelmä

BB Logistics Oy:ssä ja Kaskisten varastolla on käytössä turvallisuusjohtamisjärjestelmä suuronnettomuusvaarojen tunnistamiseksi ja hallitsemiseksi. Järjestelmä sisältää menettelyjä sen ylläpitämiseksi ja kehittämiseksi. Turvallisuusselvityksestä saatujen tietojen perusteella menettelyt kattavat pääosin asetuksen (685/2015) turvallisuusjohtamista koskevat osa-alueet (riskien arviointi, toimintojen ohjaus, muutosten hallinta, turvallisuustilanteen seuranta, hätätilanteisiin varautuminen). Toiminnanharjoittaja on huomioinut Tukesin lisätietopyynnössä esittämät kehitysehdotukset ja muut huomioidut. Tukes valvoo tarkastuksillaan kuvattujen menettelyiden toimimista ja kehittämistä.

Varautuminen

Turvallisuusselvityksessä on kuvattu kiinteiden nikkelikemikaalien käsittelyyn ja varastointiin liittyviä vaaralähteitä ja -tilanteita sekä varautumista niiden ehkäisemiseen. Turvallisuusselvityksen tietojen perusteella varastolla mahdollisesti tapahtuvien onnettomuuksien (tulipalot, pölyämiset, huuhtoutumiset sekä konttien/pakkausten

rikkoutumisien yhteydessä tapahtuvat valumiset) vaikutukset tulevat varaston rakenteen johdosta jäämään merkittävältä osin varistorakennuksen sisäpuolelle. Varaston ulkopuolelle aiheutuvia vaikutuksia voi olla lähinnä nikkelikemikaalia sisältävien konttien ja muiden kuljetusvälineiden siirrossa tapahtuvat rikkoutumiset. Näiden tilanteiden yhteydessä on mahdollisesti siivota vapautunut kemikaali pois.

Mahdolliset leviämiset tapahtuvat pölyämisen tai sammutusjätevedeen tapahtuvana vähäisenä liukenemisena tai sen mukana huuhtoutumisena. Kontaminoituneet sade- ja mahdolliset sammutusjätevedet päätyvät ilman tehtäviä vuodonhallinta toimenpiteitä viimevaiheessa läheiseen satama-altaaseen. Toiminnanharjoittaja on varautunut tähän siirrettävillä esteillä ja sulkuvälineillä, joilla estetään nikkelikemikaalien pääsy veden mukana varaston ulkopuolelle ja edelleen viemäreihin ja mereen.

Meriveden nousua varastoon tulvan yhteydessä ei pidetä todennäköisenä.

Ympäristöonnettomuuden suuruus riippuu merkittävästi varaston eristämisen onnistumisesta tai mahdollisesta kemikaalien pois kuljettamisesta.

Turvallisuusselvityksen tarkistaminen

Turvallisuusselvitys tulee tarkistaa ja toimittaa Tukesille seuraavan kerran **31.3.2027**.

Sisäinen pelastussuunnitelma

Sisäisessä pelastussuunnitelmassa on kuvattu varaston onnettomuustilanteita ja toimenpiteitä niiden hallitsemiseksi. Seuraavaan päivitykseen tulee kuitenkin selkeyttää suunnitelman rakennetta niin, että siitä poistetaan kuvaukset ennalta ehkäisevistä toimenpiteistä ja tarkennetaan toimenpiteitä onnettomuuksien seurausten rajoittamiseen. Sisäisessä pelastussuunnitelma on oltava kokonaisuus, jossa on huomioitu myös muut vaaralliset kemikaalit nikkelirikasteiden lisäksi. Huuhtoutumisten tai sammutusjätevesien mukana kulkeutuvista kemikaalimääristä on annettava tarkemmat selvitykset (määrät ja reitit).

Lupahakemuksen käsittely

- Hakemuksen vastaanottaminen, 29.03.2022
- Lisätietojen pyytäminen, 13.04.2022
- Lisätietojen vastaanottaminen, 13.04.2022
- Kuuleminen, 25.04.2022
- Lausunnon vastaanottaminen, 20.05.2022, Pohjanmaan pelastuslaitos
- Lausunnon vastaanottaminen, 25.05.2022, Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus
- Lisätietojen pyytäminen, 10.06.2022
- Lisätietojen vastaanottaminen, 13.06.2022

Käsittelymaksu

Päätösmaksu 2282 €. Päätösmaksuun lisätään mahdolliset kuulemis-, ilmoitus- ja käsittelykulut. Valtion talous- ja henkilöstöhallinnan palvelukeskus lähettää laskun hakijalle. (Työ- ja elinkeinoministeriön asetus Turvallisuus- ja kemikaaliviraston maksullisista suoritteista 1391/2018)

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea muutosta hallinto-oikeudelta oheisen valitusosoituksen mukaisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei muutoksenhakuviranomainen toisin määrää. (L 390/2005 126 §)

Sovelletut säädökset

Laki vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta (390/2005)
Valtioneuvoston asetus vaarallisten kemikaalien käsittelyn ja varastoinnin valvonnasta (685/2015)
Valtioneuvoston asetus vaarallisten kemikaalien teollisen käsittelyn ja varastoinnin turvallisuusvaatimuksista (856/2012)

Lisätietoja päätöksestä

ylitarkastaja Timo Talvitie, etunimi.sukunimi@tukes.fi, 029 5052 654

Voimassaolo

Toistaiseksi

Esittelijä: Timo Talvitie, Ylitarkastaja
Ratkaisija: Kati Hietämäki, Ryhmäpäällikkö

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti. Allekirjoittajan henkilöllisyyden ja allekirjoituksen ajankohdan voi varmistaa allekirjoitusta klikkaamalla ja asiakirjan aitous voidaan todentaa sähköisesti. Jos asiakirjaa muutetaan jälkikäteen, allekirjoitus ei ole enää kelvollinen. Sähköinen asiakirja on alkuperäiskappale, eikä allekirjoituksen oikeellisuutta voi varmistaa paperitulosteesta. Alkuperäisen sähköisen asiakirjan voi tarvittaessa pyytää Tukesin kirjaamosta.

Päätöksestä tiedottaminen

Länsi- ja Sisä-Suomen AVI/ työsuojelu
Etelä-Pohjanmaan ELY
Länsi- ja Sisä-Suomen AVI/ pelastustoimi
Pohjanmaan pelastuslaitos
Länsi- ja Sisä-Suomen AVI/ kirjaamo

VALITUSOSOITUS

1. MITEN VALITUS TEHDÄÄN

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Valituksessa pitää olla seuraavat asiat ja asiakirjat:

- hallinto-oikeus, jolle valitus osoitetaan (toimivaltainen hallinto-oikeus ilmoitettu jäljempänä)
- päätös, johon haetaan muutosta, liitteineen; alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- muutokset, joita valittaja päätökseen vaatii, ja niiden perustelut
- valittajan nimi, asuinkunta, postiosoite ja puhelinnumero
- tiedoksisaantitodistus tai muu tieto valitusajan alkamisesta
- valitusosoitus

Valituksen voi laatia valittajan puolesta myös laillinen edustaja tai asiamies. Tällöin on ilmoitettava lisäksi laatijan nimi, asuinkunta, postiosoite ja puhelinnumero. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

2. MINKÄ AJAN KULUESSA VALITUS TEHDÄÄN

Valitusaika on 30 päivää. Ajan laskeminen alkaa tiedoksisaantipäivää seuraavasta päivästä. Tiedoksisaantipäivä lasketaan seuraavasti:

- Jos päätös on lähetetty postitse saantitodistusta vastaan, tiedoksisaantipäivä ilmenee todistuksesta. Saantitodistus liitetään valitusasiakirjoihin.
- Jos päätös on postitettu tavallisena kirjeenä, sen katsotaan tulleen tiedoksi seitsemän (7) päivän kuluessa postituspäivästä, jollei muuta ilmene
- Jos päätös on toimitettu tiedoksi muulla tavalla esim. saantitodistusta vastaan jollekin muulle henkilölle kuin päätöksen saajalle (sijaistiedoksianto), katsotaan päätöksen saajan saaneen päätöksen tiedoksi kolmantena päivänä saantitodistuksen osoittamasta päivästä.

3. MITEN VALITUS TOIMITETAAN PERILLE

Valituksen voi toimittaa hallinto-oikeudelle henkilökohtaisesti, postitse maksettuna postilähettyksenä taikka asiamiestä tai lähettiä käyttäen. Ahvenanmaan hallintotuomioistuinta lukuun ottamatta valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköisessä asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Postittaminen tapahtuu lähettäjän vastuulla. Valituksen on saavuttava hallinto-oikeudelle virka-aikana ennen 30 päivän valitusajan päättymistä, jotta valitus voidaan tutkia.

4. OIKEUDENKÄYNTIMAKSU

Valittajalta peritään hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 270 €. Oikeudenkäyntimaksua ei peritä, jos hallinto-oikeus muuttaa valituksen kohteena olevaa päätöstä valittajan eduksi. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty muistakin tapauksista, joissa maksua ei peritä.

5. MINNE VALITETAAN

Vaasan hallinto-oikeus, PL 204 (käyntiosoite Korsholmanpuistikko 43), 65101 Vaasa

Ryhmäpäällikkö Kati Hietamäki
27.6.2022

Ylitarkastaja Timo Talvitie
27.6.2022